

HISTÒRIES DE CAN BELLIT

Una important família del Montseny

ALBERT DE SICÍLIA CRUELLS

Tots sabem on és la masia de Can Bellit, però ben pocs en coneixen la història. Tots admirem aquesta esplèndida casa –avui propietat del poble–, però poc sabem de les famílies que hi van viure i morir, de qui va construir aquest gran casal que domina la població, de la seva procedència, de la seva personalitat, de les generacions que hi han passat i conviscut...

Doncs bé, avui, aprofitant la presentació en aquesta masia del 22è volum de les *Monografies del Montseny*, intentarem esbrinar una mica la vida i miracles d'aquesta important família del Montseny: els Bellit.

ELS BELLIT DE TAGAMANENT

Les arrels d'aquesta senyorial nissaga les hem de buscar al municipi veí de Tagamanent. Allà en trobem el bressol, la soca: la gran masia del Bellit situada a tocar del pla de la Calma. Aquesta àmplia casa encara avui ens impacta per la seva grandiositat. L'escriptor Garcia Pey ens la descriu d'aquesta manera en el seu llibre *Tagamanent*, patrocinat i editat per aquell ajuntament:

Formidable casal que es coneix amb el cognom del seu propietari. Segurament la peça més considerable de la Calma, que impressiona pel volum de la seva obra pètria, ja que per moure les formidables lloses que configuren el terra de l'era, només, ja devien caldre enormes esforços i no poc enginy. Situada al final de la carena del Bellit i gairebé ja dalt la Calma. Amb una façana llarguíssima, els baixos pel bestiar, per tancar-los a l'hivern; el dalt com a pallissa, amb l'habitatge al primer pis i l'era a la cara del davant que és el que trobes al entrar-hi per una porta amb treballats pilars de pedra, altra hora coronats amb una gran llinda, eliminada per permetre el pas dels carros massa carregats.

Al centre, la part de l'habitatge, s'hi entra per una porta dovel·lada de pedra, amb les finestres de brancals i llindes de pedra picada, en una de les quals fa de mal llegir la data, que podria ser de 1741, encara que el tercer número no s'aprecia del tot. A l'esquerra la capella de Sant Nicolau, amb coberta diferent

de la resta de la casa, que vessa cap a les façanes principal i posterior a nivells inferiors de les d'habitatge i pallissa.

La part davantera queda tancada per una altra tàpia que protegeix les instal·lacions del pati, corts de porcs, galliners i era. És curiós el rellotge de sol del Bellit, fet com gairebé tot en aquesta casa amb una llosa de pedra, i col·locat a la cantonada més alta de la pallissa.

Aquesta és la descripció detallada que en fa l'escriptor. Quant a l'antiguitat de la masia, hem de dir que en el primer esment que es fa dels focs o cases de Tagamanent en la data de 1200 figura ja El Bellit amb el nom de Belida, segons el llibre *Tagamanent a l'edat mitjana* de l'historiador Jaume Oliver. Per tant, aquest mas l'hem de considerar de finals del segle XII.

Doncs bé: en aquesta impressionant i tan antiga casa pairal trobem els orígens dels Bellit d'Aiguafreda, que conservaran aquest cognom tradicional fins gairebé els nostres dies

ELS BELLIT D'AIGUAFREDA

No coneixem per quins motius en Fèlix Bellit i Artigas decideix baixar a viure al nostre poble als voltants de l'any 1862, i deixa la seva gran masia de Tagamanent. Les raons podrien ser el fet trobar-se aïllats a la muntanya, amb comunicacions deficientes, o els trasbals soferts durant la Guerra de Successió, les napoleòniques i les interminables conteses carlines. Podrien haver-hi influït les bones relacions amb la gent d'Aiguafreda, tenint en compte que una de les seves germanes, la Dominga, estava casada amb Joan Aregall i Vila de Can Caló, una de les altres grans famílies del poble. També cal pensar en els intercanvis comercials i de proveïment. Tot plegat devia pesar, i molt, en la gran decisió de traslladar-se aquí baix, perquè el poble els era ben conegut i, com hem dit abans, hi havia bones relacions i lligams familiars. També hi devia ajudar el fet que Aiguafreda, en aquells moments, començava a sortir de la pobresa i la insignificança: feia pocs anys, el 1846, s'havia inaugurat la nova carretera general que abans passava pel barri de l'Abella, travessava el pont del mateix nom i seguia pel bell mig dels actuals carrers del Pont i Major. La població també estava molt engrescada perquè s'esperava que aviat arribaria el ferrocarril (ho va fer el 1876) i uns enginyers francesos feia pocs dies que se'ls veia molt atrafegats prenent mides i aixecant plànols per fer la nova via del tren. Tot plegat despertava noves oportunitats i un millor futur, com així va ser.

Sigui com sigui, en Fèlix Bellit pren la gran decisió de venir a Aiguafreda. Hi compra una gran extensió de terra –unes tres hectàrees– ben situada, no mas-



*El Bellit d'Aiguafreda i
el Bellit de Tagamanent*



sa lluny del poble ni de la nova carretera. Aquesta finca rústica abraçava desde el camp del Ponsic (on avui hi ha la Fundició) fins dalt del serrat conegut per puig les Forques, i tenia a la dreta un torrent i a l'esquerra les vinyes de Can Vila. Actualment aquests terrenys els ocupen el Camp d'Esports amb les seves piscines, el carrer Núria, les noves escoles i els patis annexos, la gran masia i els terrenys urbans ubicats dintre el que es coneix per Pins d'en Bellit. Feta la compra, en Fèlix emprèn la gran tasca d'anivellar els terrenys en fort pendent a còpia de metres i metres de paret seca per fer-hi replans i feixes per als cultius.

Més o menys al centre d'aquesta gran finca, hi construeix l'àmplia casa, d'uns 400 metres quadrats, amb dues ales laterals per al bestiar, un gran espai per a magatzem i palla, un pou d'aigua potable i una bassa per regar. En

resum, un casal tan gran que en aquells temps de penúries devia impressionar tots els aiguafredencs i que era una demostració de la potència econòmica de la nova família que, d'ara endavant, seria la dels Bellit d'Aiguafreda.

La masia és tan àmplia perquè en Fèlix s'hi trasllada amb tota la seva nombrosa família, els criats o mossos i les minyones. Per això hi trobem tant habitatges i dependències.

DE BELLIT A COLOMER

El nostre protagonista i fundador, en Fèlix Bellit i Artigas, va gaudir de la seva propietat d'Aiguafreda uns vint anys, ja que va morir el dia 30 de juliol de 1881, a les quatre del matí, d'una «*afeción orgànica del corazón*». Tenia setanta-cinc anys. S'havia casat per segona vegada en quedar vidu de la primera dona, Margarida Castella; la segona, que el va sobreviure, era Raimunda Puigdomènech. No hem esbrinat tota la seva descendència. Només ens hem interessat per la seva filla Margarida Bellit i Castella, fruit del primer matrimoni i designada hereva. Sabem que en Fèlix va fer diversos testaments i això ens fa pensar que deuria haver-hi algun problema familiar a l'hora de decidir el successor hereditari, tenint en compte que s'havia casat dues vegades i que les propietats que deixava eren molt extenses i llamineres. El cas és que la Margarida va ser la nova mestressa de Can Bellit. D'ella ens consta que es va casar amb Joan Colomer i Verdaguer, nascut a Taradell, i que aquest va venir a viure a Can Bellit d'Aiguafreda.

Aquest matrimoni va tenir quatre fills: Nicolau, Alfons, Dominga i Rosa. La propietària de Can Bellit, la Margarida, va morir molt jove, com també el seu marit Joan, que la va seguir quan tenia 54 anys i va traspasar el 6 de febrer de 1890.

Amb aquest matrimoni el cognom Bellit passa a segon terme i Colomer serà el que dominarà fins al final. Per tant, la línia directa es trenca en fallar la descendència masculina del Fèlix fundador.

EN NICOLAU COLOMER I BELLIT

El primogènit i hereu de l'anterior matrimoni és en Nicolau, que pren la direcció de la casa. I compte, ja que estem davant d'un gran personatge, sens dubte el més brillant de la nissaga.

És l'últim que encara portarà el cognom il·lustre de Bellit, i amb ell mantindrà l'esplendor de la família i fins i tot n'ampliarà el patrimoni amb l'adquisició de les terres a l'altra banda del Congost on avui hi ha edifica-

da l'empresa Prensoland, a més d'altres propietats. Després d'ell començarà la decadència de la casa, la seva lenta davallada i, finalment, l'extinció, com us explicarem més endavant.

En Nicolau va néixer a Can Bellit l'any 1867, cinc anys després d'haver-s'hi establert la seva família, i es va vincular sempre amb Aiguafreda. Va ser una persona molt valorada i respectada, un home de criteri i de sentit comú. Instruït, alt i ben plantat, formava part de la flor i nata de la societat aiguafredenca. El meu pare, que havia estat alcalde dues vegades i jutge de pau, sempre havia mantingut tractes i bones relacions amb en Nicolau i el tenia en gran estima i consideració. Me'l recordava quan a l'hivern, elegant i ben vestit, embolicat amb la seva gran capa d'abric, baixava de Can Bellit –conduint la seva tartana– per assistir a la missa dominical. Em deia que era tot un senyor que es feia mirar i respectar. Va ser regidor diverses vegades i alcalde entre el gener de 1901 i el desembre de 1903. La seva labor municipal va ser curta però efectiva, tenint en consideració les circumstàncies del seu temps i les limitacions econòmiques. Cal pensar que el pressupost de l'Ajuntament era de tan sols 3.300 pessetes anuals, si bé és clar que el cost de la vida i els preus dels productes elementals també eren molt diferents. Heus-ne aquí una mostra: quan ell era alcalde es van aprovar les tarifes sobre consums i es van fixar els preus dels articles que es gravarien, sota aquestes bases: una gallina es valorava a 4 pessetes, un conill a 1,50, cent ous al preu mitjà de 8 pessetes, un litre de llet a 30 cèntims, cent quilos de patates a 6 pessetes, cent quilos de llenya a 4 pessetes, i així successivament.

Era un alcalde enamorat de l'ordre públic: per reprimir els aldarulls i disbauxes nocturnes va disposar que tots els establiments públics havien de tancar a les 11 de la nit sota multa de 5 a 15 pessetes als infractors i a l'amo de l'establiment. Aplicava la mateixa penalitat als que promovien incidents tant de dia com de nit; quant als que juguessin a jocs prohibits, a qualsevol hora, serien denunciats al Govern Civil per al seu correctiu. També es va adherir als acords presos per la Cambra Agrícola del Vallès de 20 d'agost de 1903 amb relació a la persecució i descobriment dels autors dels incendis forestals que tenien molt alarmada la comarca, i va acordar destinar 10 pessetes del capítol d'imprevistos per formar un fons dedicat a premiar els que descobrissin els incendiàries. (Aquest acord ens demostra que el problema del incendis forestals provocats ja ve de lluny.)

Com a testimoni que era una persona d'ordre, ben reconeguda, esmentem que el 24 d'abril de 1897 –és a dir, abans de ser alcalde– havia estat nomenat caporal de districte del Sometent, pel llavors capità general de Catalunya Eulogi Despujol, comte de Casp.

Nicolau Colomer i Bellit va morir a Aiguafreda a les onze del dia 7 d'abril de 1926, als 59 anys d'edat, a causa d'una hemorràgia cerebral. Estava casat amb la senyora Dolors Pujol i Cases i van tenir quatre fills: Josep, Àngel, Mercè i Lluís

LA DEVOCIÓ DELS BELLIT A SANT NICOLAU

Són ben palesos la devoció i el patrocini de la família Bellit a sant Nicolau, ja que aquest nom el trobem repetit unes quantes vegades entre els successius hereus de la casa fins arribar a l'últim Nicolau, alcalde i patrici que abans us hem presentat. El perquè d'aquesta elecció no el sabem, però aquest sant va ser molt famós i popular durant l'edat mitjana, època en què es va edificar el Bellit de Tagamanent.

Sant Nicolau (segle IV) va ser bisbe de Mira, ciutat de l'Àsia Menor. De vida llegendària, és conegut com sant Nicolau de Bari per haver-se traslladat les seves despulles a aquesta ciutat italiana el 1087. És el patró dels nens i les donzelles. El seu culte penetrà a Occident a partir del segle IX. Té força esglésies dedicades a Catalunya i la seva festivitat se celebra el 6 de desembre.

Aquesta devoció queda ben manifesta per la capella dedicada al sant a la gran masia de Tagamanent, així com també en l'oratori que existia a l'entrada de la sala gran del primer pis d'aquesta casa d'Aiguafreda, on ara ens trobem reunits. Fins i tot tenien uns goigs propis ben curiosos, il·lustrats amb la figura del gloriós sant Nicolau, que n'expliquen la vida i miracles i que acaben amb aquesta estrofa, que copio conservant la redacció i l'ortografia antigues:

En Bellit vos veneram
tots los d'aquesta Parròquia:
feu que la pedra no hi toquia
ni siam ferits del llam;
lo favor que demanam
lograrem si nos ajudau.
Siaunos sempre advocat
Gloriós Sant Nicolau.

Aquest nom és tan sols patrimoni dels Bellit. Al nostre poble seria difícil de trobar-lo en altres persones. Malgrat tot, en general és ben conegut en les seves versions idiomàtiques: Nicolau, Nicolás, Nicolassa, Nicolai, Nicolette, Nicole, Nico... També és ben cert que, últimament, el president de la República Francesa Nicolas Sarkozy l'ha fet més popular arreu del món

LA DECADÈNCIA. L'ÀNGEL LIQUIDADOR

Com hem dit abans, del matrimoni format per en Nicolau Colomer i Bellit i la Dolors Pujol i Casas van néixer quatre fills. L'hereu, en Josep, va morir aquí el 27 de juliol de 1934. Ens va deixar molt jove: només tenia trenta-sis anys, era



GOIGS DEL GLORIOS SANT NICOLAU

BISBE DE MIRA

que es canten en la Capella del Bellit de Tagamanent

Puig en les necessitats
vostres devots ajudau:

*Staunos sempre advocat
Gloriós Sant Nicolau.*

Tingueren lo neixament
en la província de Lícia
y allistat en la milícia
de Cristo varonilment;
guardau Vos tot manament,
en la gràcia vos conservau: *etc.*

Dejunareu ab gran gana
Nicolau desde petit,
puig no preniau lo pit
dos dies en la setmana;
aquesta costum soberana
fins a morir observau: *etc.*

Compassiu remediareu
a tres donzelles honestes,
tirantlos per les finestres
lo dot ab que les casareu
y luego vos ocultareu
perque aplauso no buscau: *etc.*

Están lo mar furios
quan anaven embarcat
sosegau la tempestat
pregant a Deu fervorós

y perque portava a Vos
a port arribà la nau: *etc.*

De la gran ciutat de Mira
bisbe foren consagrat
del Cel lo clero avisat
en Vos posen tots la mira
Vos la Episcopal cadira
ab gran exemple ocupau: *etc.*

Foren Paro universal
de orfens, viudes y donzelles
cuydant de vostres ovelles
ab un amor pastoral
deslliurantes de tot mal
a totes les aconsolau: *etc.*

Per calumnia y per error
tres tribunos acusats
per Vos foren deslliurats
implorant vostre favor;
tremolant l'emperador
perque Vos lo amansau: *etc.*

Per la predicació
de Cristo estiguereu prè
y vos deslliurà després
Constantino Emperador
per voluntat del Señor
a vostre bisbat tornau: *etc.*

Ohint los Angels cantar
acabaren vostre vida,
vostre mort fou molt sentida,
y molt digne de plorar;
mes nos podem consolar
que en lo Cel per tots pregau: *etc.*

En Bari noble Ciutat
está vostre Sagrat Cos,
y un oli miraculós
es diu que sempre ha suat,
de tothom sou venerat
per los miracles que obran: *etc.*

En Bellit vos veneram
tots los d'aquesta Parroquia
feu que la pedra no hi toquia
ni siam ferits del llam;
lo favor que demanau
lograrem si nos ajudau: *etc.*

TORNADA

Puig en les necessitats
vostres devots ajudau:
*Staunos sempre advocat
Gloriós Sant Nicolau.*

ŷ. *Ora pro nobis Sante Nicolae.*

ŕ. *Ut dimittantur peccata nostra.*

— OREMUS —

Deus qui Beatum Nicoloum Pontificem tuum innumeris decorasti miraculis; tribue quosumus, ut ejus meritis et precibus a gehennae incendiis liberemur. Per eundem Christum &c. Amen.

solter i sense descendència. La mare, la senyora *Dulores*, encara vivia. Però la mort d'en Josep va capgirar el futur de la família, com anirem veient.

El germà que el seguia era l'Àngel, fadrister o cabaler, però amb la mort d'en Josep i després la de la mare va ser a qui va passar o pervenir, de retruc, l'herència de Can Bellit, tal com havia previst testamentàriament el seu pare, en Nicolau. L'Àngel feia temps que s'havia instal·lat a Barcelona, on tenia una modesta botiga de joieria i rellotgeria a l'entrada d'una casa de pisos de la ronda de Sant Antoni. En realitat mai no es va sentir vinculat a les masies de Tagamanent i Aiguafreda. D'això ja se'n cuidaria el seu germà gran, en Josep, que era l'hereu. Com aquell qui diu l'herència li va venir sense pensar-ho, com una loteria, per una carambola. Ell ja tenia establerta la vida, família i negocis a Barcelona i no va voler canviar de situació. O no va trobar qui el seguís. Venia per Aiguafreda gairebé cada diumenge, visitava la família, enllestia els seus afers i se'n tornava a ciutat amb els seus. Can Bellit i la seva història no li deien gran cosa. Per damunt de tot només comptava el gran valor econòmic de les finques, no el valor sentimental.

En canvi, els seus altres dos germans, la Mercè i en Lluís, sí que sempre es van sentir lligats a Can Bellit i al nostre poble. Els seus últims anys els van viure aquí, acompanyats d'una minyona, ja gran, que es deia Enriqueta. La Mercè i en Lluís: dos personatges ben típics i populars que ens reservem per al final d'aquesta crònica.

L'Àngel tenia una situació econòmica bastant precària; el patrimoni de Can Bellit li va venir com anell al dit i li serviria, al final, per resoldre els problemes i tapar forats.

De primer –a instàncies de l'Ajuntament– es va vendre el camp gran, on avui hi ha instal·lat el Camp d'Esports i les Piscines Municipals. Més tard, el mateix Ajuntament li va comprar les feixes de sobre, un cop obert el carrer de Núria, per construir-hi el nou grup escolar. Més endavant i un cop mort l'Àngel, la seva única filla i hereva, la Montserrat Colomer i Gasset, seguint el criteri liquidador del pare, i encara menys lligada al nostre poble, va rematar la jugada. Va vendre la gran finca del Bellit de Tagamanent a dos senyors de Granollers i el 20 de juny de 1967 la resta del Bellit d'Aiguafreda a uns particulars del mateix poble.

Posteriorment, quan la corporació municipal necessitava més terrenys per complir els mínims exigits per al complex escolar, va comprar la gran masia i els patis laterals a aquells particulars. Si no recordo malament, per tot plegat se'n van pagar uns sis milions de pessetes. Tal com han anat les coses, va ser una excel·lent inversió municipal.

D'aquesta manera, tan rocambolesca, Can Bellit i el seu entorn van passar a ser patrimoni de l'Ajuntament i avui estan al servei del poble d'Aiguafreda.

Ben mirat, i en perspectiva històrica, estic convençut que el recordat Nicolau, el nostre patrici i alcalde que va demostrar estimar Aiguafreda, estaria satisfet d'aquest final inesperat.

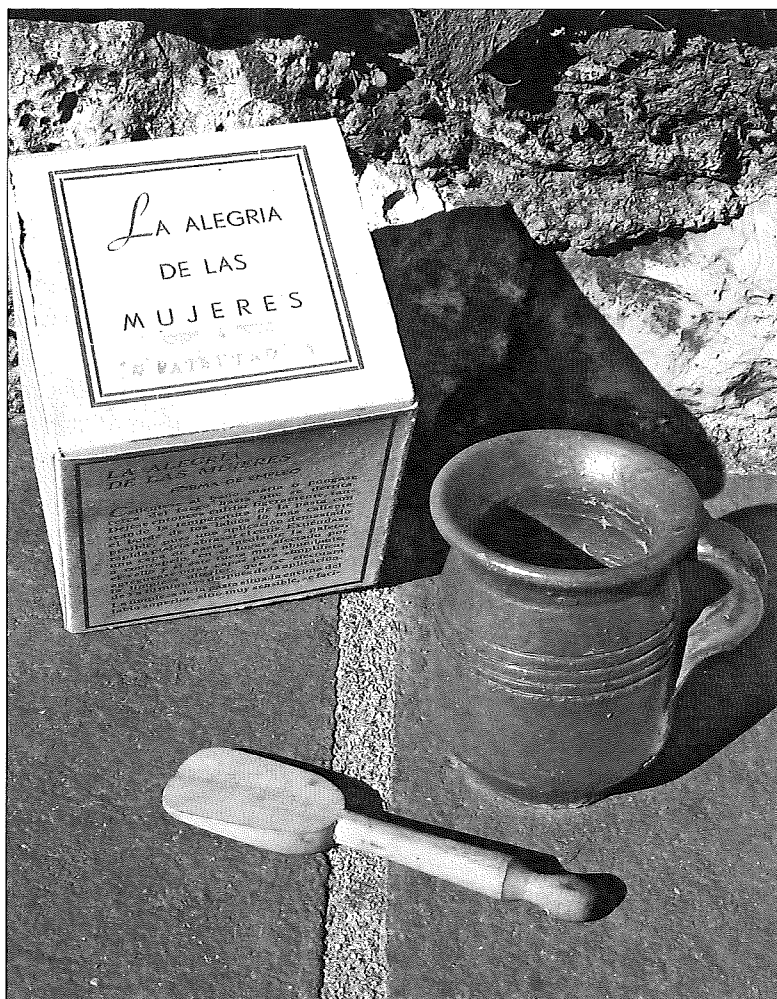
ELS ÚLTIMS DE CAN BELLIT: LA MERCÈ I EN LLUÍS

Aquests dos són els últims residents d'aquesta masia I és ben cert que configuren dos personatges ben característics i singulars que formen part de l'anecdotari local.

La Mercè Colomer i Pujol, a qui, en aquells temps de predomini del castellà i per considerar-se més fi i senyorial, sempre havien anomenat *Mercedes*, era una noia que va ser educada –fins i tot tocava el piano, al seu aire– però que va trencar amb tots els models que representava una família tradicional i conservadora com els Bellit. Era una bona persona, això sí, però venia a ser com l'ovella negra o, més ben dit, el cascavell de la casa. El fet que el pare –que era tota una institució– morís relativament jove, als 59 anys, hi devia ajudar. Es va sentir lliure de la tutela paterna i es va tornar molt liberal de conducta i costums, el que avui en diríem una mica de la màniga ampla i sense manies. Això ja sol passar a les millors famílies: els fills trenquen lligams i van a la seva. La Mercedes n'era un bon exemple. No era ni guapa ni lletja. Més aviat alta però una mica desmanegada. Simpàtica i lleugera de llengua, li agradaven les converses pujades de to i era tota coqueta, alegre amb un toc de picardia.

El fet més destacat d'ella, i que el poble sempre recorda, és l'interminable festeig de tota la vida amb l'hereu de Can Mallorca de l'Abella, en Miquel. Les feixes de Can Bellit en deuen guardar bon testimoni. De jovenets ja van començar, i l'idil·li va durar fins a la mort. Tota la vida festejant, sense casar-se, ja és un cas ben singular. A ells dos això no els preocupava. Per què complicar-se la vida i segurament les convivències familiars? Ells ja s'hi trobaven bé, vivint així, sense lligams oficials. Però, en aquells temps, era un cas una mica especial, una raresa. Es van avançar al que avui es troba bastant corrent i natural. Però ells, la Mercedes i en Miquel, no van trencar les relacions com passa ara, que sembla el mercat de Calaf. Ells van resistir, ells van ser l'eterna parella, i aquí rau el mèrit. Al poble encara es recorda aquest cas i, quan hi ha algun assumpte d'aquells que duren molt o no s'acaben mai, la dita popular és ben explícita: això sembla el festeig de la Mercedes de Can Bellit i en Mallorca de l'Abella. En el fons hem de reconèixer que és una llarga fidelitat entre dues persones, que no sol passar gaire.

L'alegre Mercedes va morir en una residència de Vic on l'havia internat la seva neboda Montserrat, l'última hereva, quan va quedar sola per la mort del



Capsa, tupí i paleta, components 'La Alegría de las Mujeres'

seu germà Lluís. El seu enamorat, en Mallorca, la va seguint visitant i festejant fins al darrer moment. No em direu que no és una història ben romàntica .

L'altre germà, en Lluís, era el petit de la colla. De caràcter molt tancat, una mica sorrut i de poques paraules, al poble se'l coneixia com *el Totxo de Can Bellit* (un motiu, per cert, que avui està de moda). Va fer de pagès tota la vida i cuidava les terres amb diligència. En treia un bon rendiment, tant per al consum de la casa com també de la gent que hi anava a comprar, sobretot els estiuiejants que sabien valorar els seus productes naturals i acabats de collir (de l'hort a la taula). Eren ben famoses les carxofes, les mongetes del ganxet, les faves de la *mucha miel*, les patates i les cebes, els enciams i les cols. Quant

a fruita, les cireres, les pomes, el raïm, els ametllons i les avellanes eren ben acreditats. També venia ous i i aviram. Tenia molts ruscs d'abelles. Jo recordo que al balconet de dalt de la pallissa que dóna a la façana del davant d'aquesta casa hi havia posat un cartell molt gran que es llegia per tot el poble i que deia «MIEL». De les vinyes, elaborava un vi de poc grau i fins s'atrevia a fer mistela, amb no gaire èxit.

Però les virtuts més destacades del nostre Lluís no eren ni l'agricultura ni la ramaderia en sentit concret, sinó la seva desbordada imaginació i inventiva. El noi, sense fer soroll, havia aconseguit –deia– fer criar les conilles sense mascle, essent un avançat de la inseminació artificial, i també es deia que els melons de Can Bellit eren els més dolços perquè havia descobert la manera d'injectar-los anís. També se li atribuïen altres prodigis com els del doctor Franz de Copenhaguen, no del TBO, sinó del Montseny.

Però el descobriment més destacat i patentat va ser un que el va fer famós: es deia «La Alegría de las Mujeres». Es tractava d'un producte, sortit dels Laboratoris Bellit, ideal per a la depilació de les senyores. Contenia cera d'abelles i resines, dintre d'un tupí de fang amb una petita cullera de fusta per fer-ne una bona distribució sobre la delicada pell femenina. El remei era infal·lible, i així ho explicava la capseta de presentació. Les damisel·les presents en aquesta vetllada, poseu orella fina i ull viu, que us pot ser de molta utilitat. El text, en castellà, té molta gràcia i diu així:

LA ALEGRÍA DE LAS MUJERES

Este es el nombre de nuestro producto, porque viene a remediar el problema de muchísimas señoras y señoritas que ostentan el horrible vello en la cara y demás partes del cuerpo. El afeitarse es procedimiento que nada soluciona, ya que el vello crece enseguida con mayor fuerza que antes y la navaja o maquinilla irritan el delicado cutis de la mujer. Con LA ALEGRÍA DE LAS MUJERES queda el cutis fino y suave, exento de vello, propio de los niños, pues nuestro preparado contiene solamente productos naturales que no perjudican.

El vello es uno de los defectos más desagradables que pueda tener la mujer, pues todos sus encantos se ven apagados por la carencia de un cutis limpio que los acompañe. ¿Y qué decir de lo que piensa el hombre de la mujer que ostenta el repugnante vello? El más compasivo se limitará a lamentar, comentando la cosa con sus amigos, que aquellas bonitas facciones no vayan acompañadas de un cutis de melocotón. Otros, más crueles, harán broma: «si ella tiene más pelo en la cara que yo» y otras frases que de llegar a oídos de la mujer la harán profundamente desgraciada.

Esto puede evitarse gracias a nuestro producto LA ALEGRÍA DE LAS MUJERES. Que, en efecto, interesa a todas las mujeres. A las solteras, para atraerse al novio con la mágica tersura de su cutis, a las casadas para conservar eternamente al marido, y a las viudas que deseen nuevamente contraer matrimonio. A todas las mujeres, en fin, que anhelan el cutis limpio de vello, tal como el hombre espera hallarlo en la dulce compañera de su vida, recomendamos nuestro preparado LA ALEGRÍA DE LAS MUJERES.

Què us sembla? És tota una filosofia d'estètica femenina. És clar que el nostre inventor i químic local pretenia que les senyores fossin felices i que no calgués que anessin a Andorra o a París a comprar productes de bellesa, ja que els podien trobar aquí mateix amb garantia i a bon preu.

I ara tots vosaltres ben segur que us preguntareu: i com va acabar tot aquest enrenou? Doncs... Va acabar malament, com el rosari de l'aurora. El producte era tan eficaç que no solament arrencava els pèls («el vello»), sinó que també arrencava la pell i la deixava a sang viva, i això –ja m'explicareu– era un gran inconvenient no previst i mortal de necessitat. En resum, que les senyores i senyoretes hi deixaven la pell, i mai més ben dit i literal. La Alegría de las Mujeres va ser un negoci molt pelut i el pobre Lluís en va sortir ben escaldat.

El nostre inventor va ser l'últim dels Bellit que va morir en aquesta gran casa. El desenllaç va tenir lloc el 16 d'agost, segon dia de la Festa Major d'Estiu de l'any 1962. La causa, trombosi coronària. Només tenia 52 anys. Com heu pogut observar al llarg d'aquesta crònica, els Bellit, en general, morien molt joves. La Mercedes en va ser una excepció. Es veu que l'amor allarga l'existència. El nostre Lluís també va abandonar aquest món solter i sense descendència. Ell, que en definitiva era un bon pagès, no va deixar llavor. La seva gran imaginació el portava per altres camins.

I així s'acaba la pel·lícula de la gent d'aquesta casa. De la seva vida i miracles durant més d'una centúria. Eren els Bellit: una important família del Montseny. *The End.* FI.

CAN BELLIT, CASAL DEL POBLE

S'acaba la pel·lícula però la història continua.

L'Ajuntament, com hem dit abans, va comprar Can Bellit, el va restaurar i el va posar al dia. No va ser gens fàcil, ja que la casa va quedar molt mal-mesa i sense cap equipament, sense cap moble. Només en van quedar les parets. Tot era un desgavell. Quan hi vam entrar per primera vegada feia llàs-

tima Un cop recuperada la masia, la solemne inauguració i presentació en societat va tenir lloc el dia 26 de juliol de 1975 –ara fa justament 32 anys– en ocasió de celebrar-se la commemoració del tricentenari de la formació del nucli urbà d'Aiguafreda, llavors conegut com el barri de les Ferreries, que va donar el tret de sortida al poble actual.

Can Bellit mai més no lluirà les seves gales com en aquella ocasió. Aquesta casa es va convertir per uns dies en el gran museu de la població. L'exposició es titulava *Aiguafreda, 300 anys*. Totes les empreses locals hi van exposar els seus productes per mitjà dels respectius estands. Totes les habitacions i dependències van ser ocupades. Feia goig de veure. Es mostrava la nostra petita història a través de fotografies antigues molt ampliades. Els pintors més famosos van aportar algunes de les seves obres sobre temes d'Aiguafreda. La casa es va ambientar amb eines i atuells antics de pagès que vam salvar de la mateixa masia i altres aportacions de veïns. Tothom hi va col·laborar i s'hi va sentir identificat. Era una visió del nostre passat però també una realitat viva del present i una projecció amb vista al futur.

A la inauguració van assistir, al matí, el governador civil senyor Martín Villa, l'alcalde de Granollers senyor Llobet, diputats comarcals i altres autoritats que van ser complimentades pel nostre senyor alcalde, que llavors era en Jaume Soldevila i Molist. A la tarda va fer-hi presència el bisbe de Vic doctor Ramon Masnou, acompanyat pel nostre senyor rector, que llavors era mossèn Joan Soler i Martin. Totes aquestes personalitats van quedar molt ben impressionades i van poder constatar que Aiguafreda era un poble treballador, optimista, emprenedor i que estava en plena pujança. Poble i estiuejants van desfilar per Can Bellit com si fos casa seva, que aquesta era la seva finalitat.

Des d'aquesta posada de llarg, Can Bellit ha prestat importants serveis a la població, tant en l'ordre institucional com en l'associatiu i cultural. Recordem, entre altres, el solemne acte del Pregó de la Festa Major d'Hivern que cada any té lloc a la sala d'actes, ben plena d'assistents. Per aquí han desfilat personalitats de tota mena i ben conegudes en el món polític, cultural, religiós i científic.

Fins ara l'Ajuntament hi ha celebrat els seus plens municipals. Per unes hores Can Bellit es converteix en Casa de la Vila. Fa pocs dies hi va tenir lloc el canvi de corporació després de les eleccions municipals, en què va quedar investit el nou senyor alcalde en la persona d'en Jordi Sambola i Serres, que avui ens honora amb la seva presència presidint aquest acte literari. Aprofitem l'ocasió per felicitar-lo i desitjar-li els millors encerts en el seu alt càrrec, que no dubtem que sempre seran pensant en el bé d'Aiguafreda i de tots els ciutadans. Fins avui és l'alcalde que tanca el batlliològic del nostre poble. Qui li havia de dir que al cap de cent anys seria el successor d'aquell

altre alcalde, en Nicolau Colomer i Bellit, que va ser l'amo d'aquesta casa i que avui hem recordat en aquestes històries.

Can Bellit, casal del poble. La casa de tots. Uns i altres hem esdevingut propietaris d'alguna pedra d'aquest gran edifici, la casa pairal d'Aiguafreda que a tots ens ofereix aixopluc. Valorem-la, estimem-la, cuidem-la... Donem-li vida... i que sigui per molts anys!

Nota

Acabada la conferència, vaig fer entrega al senyor alcalde –com a testimoni d'aquella vetllada– del títol original i històric pel qual es nomena Nicolau Colomer i Bellit caporal de districte del Sometent, lliurat pel capità general de Catalunya l'any 1897. Aquest títol, ben enquadernat, prego al senyor alcalde que tingui a bé posar-lo a la Sala Gran d'Actes en memòria del que va ser bon patrici municipal i propietari de Can Bellit.

Agraïments

A les noies de l'Ajuntament, l'Anna i la Glòria, que m'han donat informació del Registre Civil i Arxiu Municipal, per suportar-me amb paciència, i al Pere per una investigació fotogràfica. Moltes gràcies.